

бездни. По длъжината имъ станѫ нужда да са лѣпиятъ, като муха да пълзята нагорѣ. Прѣодолѣхѫ това, попаднѫхѫ са таквизи прѣепи, гдѣто потъваха до гърлото въ снѣгътъ. Движахѫ са вече не краката въ тѣхъ, а нѣкакъ си натискахѫ съ всичкото тѣло напрѣдъ, растваряха мѣстата за себе си... Всичко възъ себе бѣше мокро: и сашичкъ, и дрѣхитъ.... А измѣкнешъ са студътъ та обзима, тѣй що шинелътъ са вкоравява, ризата замрѣзнува и на косата отведнѫжъ са образуватъ частици лѣдъ. Солдатите пробуваха да посѣдватъ и си отпочинихѫ на снѣжните буци, тѣпадахѫ долу. Почнахѫ най-постѣ да сѣдатъ и да лѣгатъ на ижътъ. Прѣзъ тѣхъ и по тѣхъ ходяха, настъпваха на лицето, на гърдинѣ, на рѣцѣ, тѣ само охкахѫ и накъ са подигахѫ, що до посѣдваніе сили да отидатъ напрѣдъ. Други ижъ снѣгътъ са строполяваше и солдатите достигваха на дѣното на хунийката образована въ снѣгътъ.... Скобелевъ тукъ между солдатите, ободрява едини, подканя други; подемива са на третитѣ. Отъ кѣдѣ въ него са сѣбираятъ сили. Той повече отъ другите уморенъ, защото той никакъ не е ималъ отпочивка.... Веднажъ той нѣкакъ си заспа въ снѣгътъ..... Тутаки застанахѫ наоколо солдати, що проходящите мимо да не настѫнятъ генералътъ.

— Невъзможенъ е проходътъ!.. обрнѫ са къмъ него нѣкой си.

— Толкозъ под-добрѣ че е невъзможенъ, отговори той.

— Защо?

— За това, че турцитъ оттатъкъ не ни чакатъ. Пълководецътъ именно при защитата е длъженъ да са опасава отъ невъзможните позиции. За щурма невъзможни, за обходътъ.... Именно тѣхъ той трѣбва да има предъ видъ....

— Обикновено на тѣхъ не обрѣщатъ внимание.

— И глупаво правятъ. Умнитъ неприятель отъ тѣхъ именно и ще почне.... Да глѣдашъ какви солдати, ако сѫ таквизъ кактомонтѣ, съ тѣхъ всяка невъзможностъ ще прѣодолѣешъ....

На едно мегданче сълдатите съвсѣмъ отпаднаха душомъ. Умореността дойде до крайностъ.... Невъзможно бѣше да са прѣстѫни една крачка.....

— Гълѫбчета, още една гора....

— Трудно, ваше прѣвъходителство! съ отпаданѣя гласове му отговарахѫ тѣ,